

Dosarul nr. 3ra-377/22
2-20071813-01-3ra-11042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G.Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V.Negru, G.Dașchevici)

ÎNCHEIERE

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Autoritatea Administrativă
„Agenția Națională Transport Auto”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Mihail Bîrca” împotriva Agenției
Naționale Transport Auto cu privire la anularea delegației de control nr. DL-
ANTA-2020-00091 din 26.02.2020, anularea procesului verbal de control nr. PV-
ANTA-2020-00070 din 06.03.2020 și anularea deciziei nr. 33 din 28.05.2020,

împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul depus de Agenția Națională Transport Auto împotriva
hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 27 iunie 2020 avocatul Bînzari Liliana, în interesele Întreprinderii
Individuale „Mihail Bîrca” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva
Agenției Naționale Transport Auto cu privire la anularea delegației de control nr.
DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020, anularea procesului verbal de control nr.
PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020 și anularea deciziei nr. 33 din 28.05.2020.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la data de 03 martie
2020, inspectorii ANTA, 1-au staționat pe Mihail Bîrca în timpul în care acesta
efectua cursa Chișinău-Morozeni și i-au înmănat delegația de control nr. DL-
ANTA2020-00091 din 26.02.2020. Tot atunci, inspectorii i-au cerut să se prezinte
în următoarea zi la sediul ANTA pe str.XXXXX, solicitând-i să noteze aceasta pe
exemplarul delegației lor. La data de 4 martie 2020, inspectorii i-au solicitat să se
prezinte la data de 5 martie, apoi la 6 martie 2020. În acest sens, la data de 06
martie 2020, a fost întocmit procesul verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070
din 06.03.2020 prin care inspectorii Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion au
constatat un șir de încălcări și au aplicat măsura restrictivă -suspendarea
înregistrării în Registrul operatorilor de transport, fiind întocmit și procesul verbal
cu privire la contravenție ANTA01 010031 din 06.03.2020.

A considerat reclamanta că, acțiunile inspectorilor Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion au avut loc contrar prevederilor Legii nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, prin ce rezultatele controlului efectuat de către ei urmează a fi anulat.

A menționat reclamanta că, delegația de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020 la momentul începerii controlului (aceasta fiind data de 05.03.2020) și-a pierdut valabilitatea prin efectul legii conform art. 22 alin. (2¹) din Legea nr.131 din 08.06.2012, ceea ce înseamnă că controlul efectuat de către inspectorii Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion a purtat un caracter ilegal, în lipsa unui act, delegație de control validă din următoarele motive.

A comunicat că, delegația de control este actul în baza căruia se inițiază controlul planificat și/sau inopinat în baza art. 2 din Legea nr.131 din 08.06.2012. Pe lângă alte date obligatorii, delegația de control va conține și data începerii controlului, prevederi prevăzute de art. 2 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 131 din 08.06.2012. Din conținutul delegației de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020, a relevat reclamanta că, data controlului inopinat la ÎI „Mihail Bîrca” a fost prevăzută pentru 02 martie 2020.

A subliniat că, obiectul supus controlului, adică ÎI „Mihail Bîrca”, trebuia să fie notificat despre acest fapt prin comunicarea delegației de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020, ori, art. 18 și 21 din Legea nr.131 din 08.06.2012 prevede expres acest fapt.

Totodată, a specificat că, ținând cont de faptul că se preconizase un control inopinat, administratorului ÎI „Mihail Bîrca” trebuia să i se comunice delegația de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020 la începutul controlului, adică la data de 02 martie 2020, art. 18 alin. (2) din Legea nr.131 din 08.06.2012. Informează reclamanta că, legiuitorul a prevăzut posibilitatea de a înmâna delegația de control după efectuarea controlului, însă până la completarea și semnarea procesului-verbal de control, ori, despre posibilitatea de înmânare ulterioară a delegației de control se face o mențiune expresă în textul delegației până la aprobarea acesteia de către conducătorul organului de control conform art. 21 alin. (6) din Legea nr.131 din 08.06.2012.

A susținut reclamanta că, inspectorii Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion nu au început controlul la 02 martie 2020, data specificată în delegația de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020, ori, delegația de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020 a fost înmănată lui Mihail Bîrca la data de 03 martie 2020, iar controlul propriu zis a avut loc la data de 05 martie 2020 și 06 martie 2020.

A comunicat că, la data de 05 martie 2020, Mihail Bîrca s-a prezentat la sediul ANTA pe str. Aleea Gării 6, mun. Chișinău, după cum i-au solicitat inspectorii, iar la 06 martie 2020, Mihail Bîrca, iarăși la solicitarea inspectorilor s-a prezentat la sediul ANTA pe str. XXXXX, în timp ce alți inspectorii erau la sediul ÎI „Mihail Bîrca” în XXXXX.

A notat totodată că, delegația de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020, nu conține o prevedere că-i putea fi comunicată lui Mihail Bîrca la o data ulterioară decât data începerii controlului, ceea ce înseamnă că aceasta și-a pierdut valabilitatea prin efectul legii, respectiv, inspectorii nu au mai avut dreptul să petreacă controlul în temeiul ei, iar rezultatul acestuia fiind lovit de nulitate.

Suplimentar pe lângă cele enumerate, reclamanta a indicat că, pe lângă faptul că delegația de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020 este invalidă prin efectul legii, dat fiind faptul că controlul nu a fost început la data stipulată, 02 martie 2020, au fost admise și alte încălcări care au compromis rezultatul controlului și au dus la încălcarea drepturilor ÎI „Mihail Bîrca”, cum ar fi depășirea limitelor generale ale controlului și ale măsurilor din cadrul acestuia, condiții prevăzute de art. 51 din Legea nr. 131 din 08.06.2012.

A invocat reclamanta că, potrivit delegației de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020 scopul controlului a fost: a) existenței bazei tehnico-materială; b) buna reputație; c) competența profesională, urmând a fi verificate alte trei aspecte, precum este procesul tehnologic, buna reputație și competența profesională. Indică reclamanta că, controlul se desfășoară doar în baza și în limitele listei de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control în cauză, în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (2) din Legea nr. 131 din 08.06.2012.

În același timp, a remarcat că, criteriile pentru întrunirea condițiilor sunt prevăzute de Codul transporturilor rutiere, aprobat prin Legea nr. 150 din 17.04.2014 în felul următor: Condiția privind existența unei baze tehnico-materiale (art. 17 în coroborare cu art.48 din CTR); Condiția privind buna reputație (art. 18 din CTR); Condiția privind competența profesională (art. 20 în coroborare cu art. 43 din CTR).

În această ordine de idei, a menționat reclamanta că, inspectorii au admis o neconcordanță între scopul controlului, tipul controlului depășind limitele acestuia, și efectuând controlul prin prisma Legii securității și sănătății în muncă nr.186/2008; Hotărâi Guvernului nr. 353/2010 „Cerințe minime de securitate și sănătate la locul de muncă”; HG nr. 918/213 „Cerințe minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă”; HG nr. 819/2016 ”Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor”; HG nr. 95/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr.186/2008; HG nr. 324/2013 privind aprobarea Regulamentului sanitar privind cerințele de sănătate și securitate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă; HG nr. 1361/2005; HG nr. 584/2016; HG nr. 589/2016; HG nr. 1408/2016; NRS 35-03-67:2004 Reguli de construire și exploatare inofensivă a recipientelor sub presiune în lipsa unui temei legal.

A completat reclamanta, atenționând că, lui Bîrca Mihail nu i-a fost înmănată nota informativă nr. 11-1-2-020 din 17.02.2020 odată cu comunicarea delegației de control, prin ce s-au încălcat prevederile art. 20 alin. (3) din Legea nr. 131 din 08.06.2012.

Referitor la ilegalitatea acțiunilor inspectorilor Gîtu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion, reclamanta a notat următoarele. Inspectorii numiți nu au respectat metoda de control stabilită în conținutul delegației de control nr. DL-ANTA2020-00091 din 26.02.2020, ori fiind stabilit că controlul se va petrece la sediul ÎI „Mihail Bîrca”, în același timp, i-au cerut acestuia să se prezinte el cu actele la sediul ANTA pe str. XXXXX. La fel, în timp ce i-au cerut să fie prezent la sediul ANTA pe str. XXXXX, alți doi inspectorii erau la sediul ÎI „Mihail Bîrca” în XXXXX, notând în mod eronat în lista de verificare, pct. (I) că nu li s-a asigurat accesul în incinta sediului. În același sens, au bifat și au luat în calcul la punctajul

general criterii care nu se referă la activitatea îl „Mihail Bîrca”, de ex. pct. 15, 16, 17, 19, 23, 25, 26, 33, 34, 35 din Lista de verificare.

Rezumând cele invocate, a considerat reclamanta că, inspectorii Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion au dat o apreciere eronată, tendențioasă actelor prezentate de Mihail Bîrca referitor la prezența sediului (pct. 1), efectuarea zilnică a controlului tehnic (pct. 5), prezența concluziei consultative narcologice (pct. 21).

Cu referire la notarea eronată a faptului că ÎI „Mihail Bîrca” nu deține sediu în locațiune sau proprietate, reclamanta a specificat următoarele motive. Deși li s-a prezentat contractul de locațiune nr. 03/15 din 18.02.2018, au dat o apreciere defavorabilă acestuia fără un temei legal, cu atât mai mult, relevă că, controlul inopinat nu presupune deplasarea inspectorilor la fața locului în absența administratorului, după cum au procedat inspectorii Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion, aceștia deplasându-se la sediul ÎI „Mihail Bîrca” în XXXXX, în timp ce i-au cerut lui Mihail Bîrca să se afle la sediul ANTA.

A indicat reclamanta că, inspectorii Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion au notat în mod eronat faptul că ÎI „Mihail Bîrca” nu efectuează controlul tehnic zilnic din motivele enunțate mai sus. (pct. 5 din Lista de verificare), cât și faptul că, concluzia consultativă narcologică a conducătorului auto Bîrca Mihail nu se deținea la sediul ÎI „Mihail Bîrca” atâta timp cât ei nu au realizat în mod legal controlul la sediul acestuia, deplasându-se singuri acolo, în timp ce lui Mihail Bîrca i-au cerut să se afle la sediul ANTA, cu atât mai mult că, la momentul petrecerii controlului li s-a prezentat concluzia consultativă narcologică a conducătorului auto Bîrca Mihail valabilă, ceea ce denotă că în mod neîntemeiat s-a bifat lipsa acesteia. (pct. 21 din Lista de verificare).

Ținând cont de faptul că încălcările enunțate mai sus care au fost admise de inspectorii Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion la efectuarea controlului inopinat la ÎI „Mihail Bîrca”, reclamanta a comunicat că, rezultatul acestuia a fost compromis, respectiv, însăși procesul-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020 este afectat de nulitate și urmează a fi anulat. La fel, și sancțiunile aplicate în temeiul acestui proces-verbal, la caz, a deciziei de aplicare a amenzii în mărime de 6250 lei și a deciziei de aplicare a amenzii în mărime de 450 unități convenționale, ori, Consiliul de soluționare a disputelor din cadrul Agenției realmente nu a examinat cererea prealabilă depusă de ÎI „Mihail Bîrca”, nu a făcut analiza obiecțiilor formulate și nu a răspuns la niciuna din ele, iar aceasta echivalează cu neexaminarea cererii prelabile, or, după exigențele de întocmire ale unui act administrativ, acesta trebuie să fie motivată.

În aceste circumstanțe, a relatat că, decizia nr. 33 din 28 mai 2020 „Cu privire la rezultatul examinării de către Consiliul de soluționare a disputelor din cadrul Agenției a cererii prelabile depuse de ÎI „Mihail Bîrca” împotriva procesului verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020”, urmează a fi anulată.

În drept, reclamanta ÎI „Mihail Bîrca” și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 4, 5, 51, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 28, 30, 31 din Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător; art. 189, 206 alin. (1) lit. a); 209, 211, 212 din Codul administrativ.

În coroborare cu temeiurile de fapt și de drept sus enumerate, a solicitat reclamanta ÎI „Mihail Bîrca” anularea deciziei nr. 33 din 28.05.2020 „Cu privire la rezultatul examinării de către Consiliul de soluționare a disputelor din cadrul

Agenției a cererii prealabile depuse de reclamanta ÎI „Mihail Bîrca” împotriva procesului verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020”, ca fiind neîntemeiat; constatarea nulității delegației de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020; constatarea ilegalității acțiunilor inspectorilor Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion; anularea procesului verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020, ca fiind neîntemeiat.

În vederea concretizării pretențiilor din acțiunea de bază și înlăturarea neajunsurilor depistate prin încheierea din 30.06.2020, reprezentantul reclamantei – avocatul Bînzari Liliana, la data de 18.07.2020, a depus prin intermediul oficiului poștal, cererea de concretizare a revendicărilor, fiind invocate următoarele circumstanțe suplimentare de fapt și de drept. Face trimitere la prevederile art. 22 alin. (2) din Legea nr. 131 din 08.06.2012, Controlul inopinat care nu a fost început la data indicată în delegație de control, indiferent de temeiul invocat, nu mai pot fi efectuate și delegația de control își pierde valabilitatea după expirarea acestui termen, pentru controlul planificat, și respectiv, după data începerii controlului, stabilită în delegație, pentru controlul inopinat. Învederează în aceste circumstanțe, că, deja la data de 03.03.2020, când inspectorii ANTA au comunicat reclamantei delegația de control nr. DL-ANTA2020-00091 din 26.02.2020, aceasta nu mai avea nici o valoare juridică, respectiv, inspectorii ANTA nu aveau dreptul să efectueze vreun control în temeiul ei, ori, un eventual control putea fi efectuat în temeiul unei noi delegații eliberate în modul corespunzător.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Persoana supusă controlului care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin delegația de control este în drept să o conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la organul de control a unei cereri prealabile de contestare, în formă scrisă. În vederea demonstrării faptului respectării de către partea reclamanta a depunerii cererii prealabile, reține ultima prevederile art. 30 alin. (1¹) din Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător care prevede că, cererea prealabilă de contestare a delegației de control, se depune în termen de până la 30 de zile de la data în care persoanei supuse controlului i-a fost sau trebuia să-i fie adusă la cunoștință delegația de control, decizia de prelungire a duratei controlului sau, respectiv, procesul- verbal de control.

La caz, a menționat că, delegația de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020 i-a fost comunicată ÎI „Mihail Bîrca” prin intermediul administratorului său Mihail Bîrca la data de 03 martie 2020.

A reținut că, la data de 06 martie 2020, ÎI „Mihail Bîrca” a contestat procesul-verbal de control nr. PV-ANTA- 2020-00070 din 06.03.2020, iar la data de 19 martie 2020 avocatul acesteia, a solicitat în interesul ÎI „Mihail Bîrca”, expedierea actelor care au fost acumulate în cadrul controlului inopinat. Ca urmare, actele solicitate au fost remise în adresa avocatului Liliana Bînzari la 06 mai 2020, drept urmare, la 07 mai 2020 a fost expediată cererea prealabilă suplimentară, în care a fost contestată și delegația de control nr. DLANTA-2020-00091 din 26.02.2020.

Astfel, a comunicat că, ÎI „Mihail Bîrca” a respectat prevederile legale menționate supra referitor la folosirea procedurii prealabile pentru contestarea delegației de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020.

A învederat reclamanta că, procesul-verbal de control este un act întocmit în urma controlului inopinat sau planificat, în care se înregistrează

constatări/rezultatele controlului (în partea de constatare), după caz se prescriu modalități de înlăturare a încălcărilor și/sau măsuri restrictive, în partea prescriptivă, și, după caz, se constată contravenții și se prescriu sancțiuni, în partea sancționării conform art. 2 din Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Conform prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător se indică că, persoana supusă controlului care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin procesul-verbal de control, prin acțiunile sau inacțiunile inspectorului este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la organul de control a unei cereri prealabile de contestare, în formă scrisă. Procesul-verbal de control se contestă la organul de control dacă acesta nu deține constatarea contravenției sau semne ale componenței de infrafracțiune în condițiile art. 28 alin. (9¹).

Potrivit art. 30 alin. (1¹) din Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, cererea prealabilă de contestare a procesului-verbal de control în care nu sunt dispuse prescripții sau măsuri restrictive se depune în termen de până la 30 de zile de la data în care persoanei supuse controlului i-a fost sau trebuia să-i fie adusă la cunoștință delegația de control, decizia de prelungire a duratei controlului sau, respectiv, procesul-verbal de control.

Potrivit art. 30 alin. (1²) din Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității întreprinzător, cererea prealabilă de contestare a procesului-verbal de control în care a fost dispusă măsura restrictivă de suspendare a activității de suspendare a activității agentului economic se depune în termenul stabilit pentru executarea măsurii restrictive în cauză.

A atenționat reclamanta că, controlul se efectuează în temeiul delegației semnate de conducătorul organului abilitat cu funcție de control conform art. 20 alin. (1) din Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Pentru ca rezultatul controlului să poarte un caracter legal, este necesar ca acesta să fie efectuat în baza unei delegații de control legale valide, precum este prevăzut de art. 3 alin. (1), lit. f) în coroborare cu art.22 alin. (2¹) din Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

La caz, a notat reclamanta că, inspectorii Gitu Viorel, Levinte Iurie, Mîrzac Ion au început efectuarea controlului inopinat la o data ulterioară decât cea preconizată în delegația de control nr. DL-ANTA-2020-0009 din 26.02.2020, adică mai târziu decât data de 02 martie 2020, ceea ce a afectat valabilitatea delegației de control, iar pe cale de consecință, a afectat și rezultatul controlului, adică, însuși procesul-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020.

Referitor la anularea deciziei nr. 33 din 28 mai 2020 „Cu privire la rezultatul examinării dec către Consiliul de soluționare a disputelor din cadrul Agenției a cererii prealabile depuse de ÎI „Mihail Bîrca” împotriva procesului-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020, reclamanta a notat că, deși în cererea prealabilă suplimentară s-au invocat toate ilegalitățile admise de către inspectorii ANTA și s-a solicitat anularea delegației de control nr. DL-ANTA2020-00091 din 26.02.2020, a procesului-verbal de control nr. PV-ANTA-2020- 00070 din 06.03.2020, constată reclamanta că, Consiliul de soluționare a disputelor din

cadrul Agenției realmente nu a examinat-o, nu a făcut analiza obiecțiilor formulate și nu a răspuns la niciuna din ele.

În aceste circumstanțe, decizia nr. 33 din 28 mai 2020 „Cu privire la rezultatul examinării de către Consiliul de soluționare a disputelor din cadrul Agenției a cererii prelabile depuse de ÎI „Mihail Bîrca” împotriva procesului-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020”, este neîntemeiată și urmează a fi anulată.

Conform prevederilor art. 30 alin. (5¹) din Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, decizia cu privire la rezultatele examinării cererii prelabile de contestare poate contestată în instanța de contencios administrativ. Drept urmare, o procedură prelabilă pentru contestarea deciziei nr. 33 din 28 mai 2020 nu este prevăzută de norma materială. Concluzionând celea spuse, în temeiul dispozițiilor art. 4, 5, 51, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 28, 30, 31 din Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător; art. 189, 206 alin. (l) lit. a); 209, 211, 212 din Codul administrativ; art. 60 CPC a solicitat reclamanta ÎI „Mihail Bîrca” anularea deciziei nr. 33 din 28.05.2020 „Cu privire la rezultatul examinării de către Consiliul de soluționare a disputelor din cadrul Agenției a cererii prelabile depuse de reclamanta ÎI „Mihail Bîrca” împotriva procesului-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020”, ca fiind neîntemeiat; anularea delegației de control nr. DL-ANTA-2020-00091 din 26.02.2020; anularea procesului-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020, ca fiind întocmit cu încălcarea prevederilor legale.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 martie 2021, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a anulat procesul-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020, întocmit de Agenția Națională Transport Auto în privința ÎI „Mihail Bîrca”.

S-a anulat decizia Agenției Naționale Transport Auto nr. 33 din 28.05.2020 Cu privire la rezultatul examinării de către Consiliul de soluționare a disputelor din cadrul Agenției a cererii prelabile depuse de ÎI „Mihail Bîrca” împotriva procesului-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 2 aprilie 2021, Agenția Națională Transport Auto a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 martie 2021.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărâri instanței de fond a fost pronunțat public la 15 martie 2021, iar cererea de apel a fost depusă la 2 aprilie 2021, prin urmare instanța de apel a contestat că, apelul declarat a fost depus în interiorul termenului legal.

La caz, hotărârea motivată a fost comunicată părții apelante Agenția Națională Transport Auto la data de 16 aprilie 2021, iar motivarea apelului a fost depusă la 17 mai 2021 cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Prin decizia din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Agenția Națională Transport Auto împotriva hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că pornind de la prevederile art. 28-30 din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, nr. 131 din 08.06.2012, se deduce că, procesul-verbal de control întocmit de către Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, reprezintă un act administrativ defavorabil ÎI „Mihail Bîrca”.

Instanța de apel a menționat că, la întocmirea procesului verbal menționat, Autoritatea publică apelantă a ținut cont de Lista de verificare nr. ANTA/01 (f.d. 14).

Din analiza listei de verificare nr. ANTA/01 la sediile operatorilor de transport din 06 martie 2020, Completul judiciar atestă că aceasta deși a fost întocmită de 3 inspectori, nu este semnată de către unul dintre inspectorii ANTA (f.d. 13 verso). Or, în sensul art. 2 al Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, nr. 131 din 08.06.2012, lista de verificare – reprezintă document procedural, aprobat prin act normativ, în care se indică, în ordine prestabilită, faptele, bunurile, însușirile, sursele informaționale, procedurile și acțiunile care urmează a fi verificate și/sau executate în limitele rigorilor procedurale pentru tipul și metoda de control de stat aferentă.

Conform art. 51 alin. (2) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, nr. 131 din 08.06.2012, controlul se desfășoară doar în baza și în limitele listei de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control în cauză. Lista de verificare poate fi aplicată doar în cazul în care este aprobată, conform rigorilor stabilite de Guvern și prezenta lege, prin actul normativ al autorității publice centrale cu competențe în domeniul de control, la propunerea organului de control corespunzător și în urma consultărilor publice. Lista de verificare aprobată este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina electronică a organului de control.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (2) lit. e) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, nr. 131 din 08.06.2012, procesul-verbal de control este documentul prin care se confirmă faptul desfășurării controlului și în care se conține toată informația cu privire la controlul desfășurat, la procedurile aplicate și constatările în urma acestuia, prescripțiile și recomandările înaintate în baza constatărilor, măsurile restrictive aplicate și sancțiunile stabilite în urma controlului. Procesul-verbal de control este alcătuit din partea constatatoare, partea prescriptivă și partea sancționatorie și conține în mod obligatoriu: lista de verificare aplicată.

În acest sens, instanța de apel a constatat în totalitate lipsa probării faptului admiterii încălcărilor enumerate în procesul-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06 martie 2020, întrucât acestea au fost constatate netransparent și cu încălcarea prevederilor legii.

Instanța de apel a relatat că, nu este clar în ce mod Agenția Națională Transport Auto a constatat că, operatorul de transport rutier ÎI „Mihail Bîrca” nu verifică cunoașterea de către lucrători a informațiilor și instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă; în ce mod a constatat că nu a avut loc instruirea conducătorului unității în domeniul securității și sănătății în muncă; că nu au fost evaluate riscurile profesionale la unitate; că fiecare lucrător nu este asigurat cu instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă, inclusiv cu instrucțiuni privind acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă, cu materiale necesare informării și instruirii lor în domeniul securității și sănătății în muncă (cărți,

broșuri, ghiduri, afișe, filme etc.); că, nu se realizează corespunzător instruirea, la angajare, în domeniul securității și sănătății în muncă, conform pct. 47 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin HG nr. 95/2009. (14-16).

Astfel, instanța de apel a reiterat că procesul-verbal de control nr. PVANTA-2020-00070 din 06.03.2020, este un act administrativ nemotivat în fapt, deși potrivit art. 118 alin. (2) Cod administrativ, motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: atât motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; cât și motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul.

În ce privește decizia nr. 33 din 28.05.2020 cu privire la cererea prealabilă, instanța de fond just a constatat că, aceasta la fel urmează a fi anulată, deoarece autoritatea publică pârâtă, examinând cererea prealabilă depusă de ÎI „Mihail Bîrca”, nu a reușit să înlăture greșelile descrise mai sus, admise de inspectorii la emiterea procesului-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020.

La data de 17 martie 2022, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a depus recurs împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii (f.d.233-235).

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel nu a reținut cele invocate și anume că a avut loc un control de stat, efectuat în temeiul Legii nr. 131 din 08.06.2012 ”privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător”, în cadrul căruia conform prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a) din aceeași Lege ”persoana supusă controlului este obligată să prezinte documentele și informațiile ce țin direct de obiectul controlului, solicitate de inspectorii în vederea efectuării controlului ”, din care reiese că persoana supusă controlului urmează să probeze legalitatea activității sale și nu echipa de control iar neprezentarea actelor confirmative se consideră ca necorespundere la evaluarea riscului.

Mai mult de atât, echipa de control era în imposibilitate de a colecta probele necesare, deoarece intimatul s-a opus deplasării la sediul acestuia, prin ce s-a eschivat de la efectuarea controlului, iar înscrisurile prezentate de intimat nu demonstrează conformitatea acestuia cu Lista de verificare nr. ANTA/01 care este Anexă a procesului-verbal de control nr. PV-ANTA-2020-00070 din 06.03.2020.

A comunicat recurentul că, instanța de apel nu a reținut faptul că intimatul nu a probat cu acte confirmative ce ar demonstra instruirea periodică a personalului în domeniul securității și sănătății în muncă, nu a demonstrat asigurarea efectuării controlului medical controlului treziei al șoferului și asigurarea la locul amplasării bazei tehnico-materiale a dispozitivelor medicale stipulate în Anexa nr. 2 la HG 290/2016, precum și montarea tahografului și limitatorului de viteză și altele.

Prin urmare, a concluzionat Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” că controlul inițiat în privința intimatului este unul inopinat, legal și întemeiat, fiind inițiat în strictă corespundere cu prevederile art. 19 alin. (1) pct. 2 din Legea nr. 131 din 08.06.2012, precum și cu condițiile impuse de acesta privind motivarea prealabilă și rezonabilitatea stabilirii, din informația deținută până la inițierea controlului și din nota de motivare, că doar intervenția inopinată

prin control va preveni și/sau stopa încălcările care în mod iminent provoacă prejudicii sau că astfel ar putea fi diminuate substanțial prejudiciile deja cauzate.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Articolul 245 alin. (1) Cod administrativ indică că recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Iar, alin. (2) art. 245 Cod administrativ, prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Pentru a înțelege sensul pe care legiuitorul a dorit să îl dea sintagmei „decizia instanței de apel” din art. 245 Cod administrativ, este necesar de explicat că prin noțiunea de „decizie” se subînțelege atât dispozitivul deciziei instanței de apel, cât și decizia motivată a instanței de apel. Or, din coroborarea art. 191 alin. (4), art. 40 alin. (3) și art. 245 Cod administrativ rezultă inechivoc că, după examinarea cererii de apel, instanța de apel adoptă decizia în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a deciziei instanței de apel căreia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac. Iar motivarea, în scris, a deciziei adoptate are loc în termenul specificat la art. 240 alin. (3) Cod administrativ. Asta, deoarece motivarea recursului se depune doar după notificarea deciziei motivate a instanței de apel, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul deciziei instanței de apel, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în decizie

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite (dies a quo), și anume: în temeiul art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 16 noiembrie 2021.

Totodată, prin extrasul poștei electronice, se atestă că la data de 06 decembrie 2021 instanța de apel a expediat în adresa anticamera@anta.gov.md, copia dispozitivului deciziei din data de 16 noiembrie 2021, în care i s-a explicat calea și termenul de atac al deciziei adoptate. (f.d. 229).

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

În acest sens, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătorec. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, se atestă că dispozitivul deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” în momentul expedierii prin intermediul poștei electronice, adică la 06 decembrie 2021 și urma să expire la data de 06 ianuarie 2022, zi de joi.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” nu a prezentat recursul conform prevederilor art. 245 alin. (1) Cod administrativ, dar a prezentat doar motivarea recursului la Curtea de Apel Chișinău la data de 17 martie 2022.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că faptul recepționării deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău de către Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” la data de 09 martie 2022 (f.d.231), nu constituie temei de prelungire a termenului de procedură, or, termenul de contestare curge de la momentul notificării deciziei prin intermediul poștei electronice, la data de 06 decembrie 2021 și în cazul în care nu recepționase decizia motivată a instanței de apel, recurentul era obligat să depună recurs conform art. 245 alin. (1) Cod administrativ, iar ulterior să prezinte motivarea recursului.

Articolul 245 alin. (2) din Codul administrativ reglementează situația când recursul depus conform prevederilor alin. (1) art. 245 a fost depus nemotivat din cauza neprezentării de către instanța de apel a motivării deciziei, care potrivit alin. (3) art. 240 din Codul administrativ se motivează în scris în termen de 30 de zile de la data pronunțării.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că în conformitate cu art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ

trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Mai mult, este de menționat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că reprezentantul Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” a cunoscut despre decizia din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

Conform art. 65 alin. (1), (2) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Astfel, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen, în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, motiv din care recursul necesită a fi declarat inadmisibil.

Or, în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de către Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto”.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul depus de Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru